

ЗАКОН ПРО ПРОДОВОЛЬЧУ БЕЗПЕКУ УКРАЇНИ ЯК ЮРИДИЧНА ОСНОВА ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

Мета статті полягає в обґрунтуванні необхідності прийняття профільного закону про продовольчу безпеку України та визначенні його концепції.

Методологія. Методологію дослідження складають: компаративний, системно-структурний, формально-логічні методи. Їхнє використання дало змогу проаналізувати та визначити поточний стан нормативного регулювання публічного адміністрування у сфері забезпечення продовольчої безпеки в Україні; дослідити регулювання вказаних відносин в окремих країнах – членах ЄС (Німеччині, Австрії, Іспанії), сформулювати цілісне уявлення про концепцію майбутнього закону про продовольчу безпеку України.

Результати. У першому розділі статті визначено поточний стан нормативного регулювання суспільних відносин щодо публічного адміністрування у сфері забезпечення продовольчої безпеки України. Констатовано те, що таке нормативне регулювання не є ефективним, адже відсутній базовий закон України, який би міг бути покладеним в основу реалізації відповідної функції публічної адміністрації.

Другий розділ статті присвячений дослідженню нормативного регулювання суспільних відносин щодо публічного адміністрування у сфері забезпечення продовольчої безпеки в окремих країнах – членах Європейського Союзу, а зокрема у Німеччині, Австрії та Іспанії. З'ясовано те, що центральною метою забезпечення продовольчої безпеки у цих країнах та у Європейському Союзі в цілому є забезпечення безпеки продуктів харчування для споживачів. Крім того, виявлено те, що на рівні національного законодавства у різних країнах ЄС є базовий закон або сукупність законів, які регулюють публічне адміністрування у цій сфері.

Третій розділ статті присвячений формуванню концепції майбутнього закону про продовольчу безпеку України. Наголошено на тому, що цей закон має чітко визначити компетенцію та повноваження суб'єктів публічної адміністрації у цій сфері, закріпити механізм гарантування фізичної та економічної доступності продуктів харчування кожному, закласти юридичну основу взаємодії публічної адміністрації та інституцій громадянського суспільства у сфері забезпечення продовольчої безпеки України.

Висновки. У висновках до статті констатовано те, що новий закон про продовольчу безпеку України має чітко визначити систему сталих цілей та завдань публічної адміністрації у сфері забезпечення продовольчої безпеки України, розмежувати повноваження та компетенцію суб'єктів публічної адміністрації у межах цього функціонального напрямку їхньої діяльності, визначити механізм гарантування кожному фізичної та економічної доступності продуктів харчування та товарів першої необхідності, закласти юридичну основу для взаємодії публічної адміністрації та інституцій громадянського суспільства у цій сфері.

Ключові слова: продовольча безпека, публічне адміністрування, публічна адміністрація, закон, громадянське суспільство.

Кузьмічов Олексій,
адвокат, керуючий
партнер АО «КБ
Партнерс»,
аспірант Приватного
вищого навчального
закладу «Університет
сучасних знань»
orcid.org/0000-0002-4802-7435
kuzmichov@me.com

1. Вступ

Будь-яка функція публічної адміністрації не може бути ефективною без існування чіткого адміністративно-правового механізму, який має бути покладений в основу її реалізації. Це насамперед пов'язано із конституційною вимогою, яка закріплена у ч. 2 ст. 19 Основного Закону й яка вимагає того, аби органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи діяли лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (Конституція України, 1996). Таким чином, кожен суб'єкт публічної адміністрації діє в межах компетенції, повноважень та у спосіб, передбачений законодавством України. Ця вимога повною мірою стосується публічного адміністрування у сфері забезпечення продовольчої безпеки України. Отже, публічне адміністрування у цій сфері має спиратися на нормативно-правовий акт, який чітко визначить стратегічні цілі та завдання публічної адміністрації, окреслить компетенцію та коло повноважень кожного її суб'єкта, який залучений до публічного адміністрування у цій сфері, визначить порядок їхньої взаємодії з інституціями громадянського суспільства та приватними особами у цій сфері тощо.

Говорячи про сферу публічного адміністрування щодо забезпечення продовольчої безпеки України, ми маємо визначити те, що профільного закону про продовольчу безпеку України наразі немає. У системі законодавства можна знайти окремі норми, які регулюють деякі аспекти забезпечення продовольчої безпеки нашої держави (ЗУ «Про державну підтримку сільського господарства України», 2004; ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України...», 2022). Крім того, існує проект Закону «Про продовольчу безпеку України», який розроблений у 2011 році (проект Закону «Про продовольчу безпеку України», 2011). На наше переконання, прийняття спеціального закону про продовольчу безпеку України якісно посилить публічне адміністрування у цій сфері. Саме тому у межах цієї статті ми хотіли б проаналізувати, які принципові положення мають обов'язково знайти свого відображення у майбутньому законі «Про продовольчу безпеку України».

Під час проведення дослідження нами було використано літературу, яка присвячена:

по-перше, аналізу поточного стану нормативно-правового регулювання суспільних відносин у сфері забезпечення продовольчої безпеки України (Гребенюк, 2010; Лушпаєв, 2012);

по-друге, вітчизняну літературу адміністративно-правового спрямування, яка відображає сучасні погляди українських науковців на адміністративне право, публічне адміністрування та публічну адміністрацію (Мельник, 2018; Мельник, Мосьондз, 2018; Галуцько, Діхтієвський, Кузьменко, 2018).

Крім того, нами було проаналізовано українське, німецьке, австрійське та французьке законодавство, яке спрямоване на регулювання відносин з приводу забезпечення продовольчої безпеки.

Мета статті полягає в обґрунтуванні необхідності прийняття профільного закону про продовольчу безпеку України та визначенні його концепції.

2. Сучасний стан правового регулювання функції публічної адміністрації щодо забезпечення продовольчої безпеки України

Питанню про визначення системи нормативного регулювання відносин з приводу забезпечення продовольчої безпеки України присвячена низка вітчизняних наукових досліджень (Гребенюк, 2010; Лушпаєв, 2012). В них українські дослідники доводять необхідність впорядкування законодавчого регулювання відносин у цій сфері. Водночас поза увагою залишається той факт, що забезпечення продовольчої безпеки України є окремою функцією публічної адміністрації. На наше переконання, цей факт має принципове значення. Адже регулювання відносин з приводу забезпечення продовольчої безпеки нашої держави має на меті не просто упорядкування суспільних відносин, а, насамперед, визначення цілей, завдань публічного адміністрування у цій сфері, розмежування компетенції та повноважень окремих суб'єктів публічної адміністрації, які залучені до забезпечення продовольчої безпеки України. Саме тому ми не поділяємо наукову позицію тих українських вчених, які зупиняються у своїх дослідженнях на визначенні складових законодавства у сфері забезпечення продовольчої безпеки України (Лушпаєв, 2012). Очевидно те, що потрібно йти далі. Адже йдеться не лише про систему джерел права, які регулюють відносини щодо забезпечення продовольчої безпеки України. На наш погляд, йдеться про конкретні завдання публічної адміністрації у цій сфері публічного адміністрування, а насамперед, про конституційний обов'язок останньої щодо утвердження та забезпечення прав і свобод людини, у тому числі у межах виконання функції публічної адміністрації щодо забезпечення продовольчої безпеки нашої держави.

Безсумнівно, вести мову про продовольчу безпеку неможливо без розуміння того, що законодавство України розуміє під цією категорією. Наразі у законодавстві України існує єдине її нормативне визначення. Так, у п. 2.13 ст. 2 Закону України «Про державну підтримку сільського господарства

України» зазначено: «Продовольча безпека – захищеність життєвих інтересів людини, яка виражається у гарантуванні державою безперешкодного економічного доступу людини до продуктів харчування з метою підтримання її звичайної життєвої діяльності» (ЗУ «Про державну підтримку сільського господарства України», 2004). Таким чином, законодавство України покладає на державу в особі публічної адміністрації обов’язок гарантування кожному безперешкодного економічного доступу до продуктів харчування. Очевидно те, що окремі аспекти цієї функції публічної адміністрації треба пояснити. Зазначене нормативне визначення категорії «продовольча безпека» оперує поняттям економічний доступ до продуктів харчування. Про що йде мова? У цьому контексті держава бере на себе зобов’язання щодо забезпечення не тільки фізичної, але й економічної доступності продуктів харчування для кожного. Інакше кажучи, держава має гарантувати кожному реальну змогу придбати необхідну кількість продуктів харчування та товарів першої необхідності. Саме тому функція публічної адміністрації щодо забезпечення продовольчої безпеки України пов’язана з такими завданнями публічної адміністрації, як регулювання ціноутворення, визначення прожиткового мінімуму, підтримка малозабезпечених верств населення (ЗУ «Про прожитковий мінімум», 1999; ЗУ «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім’ям», 2000; ЗУ «Про ціни і ціноутворення», 2012). Очевидно, що без належного виконання цих та інших завдань забезпечення продовольчої безпеки України є неможливим.

Водночас виникає логічне питання, чи відповідає такий підхід до розуміння продовольчої безпеки в Україні її меті, по-перше, стандартам, які існують у країнах – членах Європейського Союзу, а по-друге, чи узгоджується такий підхід із тими реальними потребами в забезпеченні продовольчої безпеки, які наразі існують в Україні? З’ясувати ці питання ми пропонуємо далі.

3. Стандарти забезпечення продовольчої безпеки в країнах – членах ЄС

Ведучи мову про стандарти забезпечення продовольчої безпеки в Європейському Союзі, ми маємо, у першу чергу, звернути увагу на те, що право ЄС по-іншому розуміє зміст та мету забезпечення продовольчої безпеки. До такого висновку можна прийти із аналізу Регламенту (ЄС) № 178/2002 Європейського Парламенту та Ради ЄС від 28 січня 2002 року. Вказаний регламент ЄС головною метою продовольчої безпеки визначає саме безпечність продуктів харчування для споживачів (Регламент (ЄС) № 178/2002). У ньому ж закладені базові принципи забезпечення продовольчої безпеки, якими є: принцип захисту здоров’я споживачів; принцип захисту споживача від фальсифікації та шахрайства у сфері безпеки продуктів харчування; принцип обережності; принцип відстеження продуктів харчування; принцип відповідальності підприємців, які займаються господарською діяльністю на ринку продуктів харчування (Регламент (ЄС) № 178/2002). Зазначена система принципів забезпечення продовольчої безпеки має на меті гарантування високої якості всіх продуктів, які споживають громадяни Європейського Союзу. Ці

принципи є спільними для всього Європейського Союзу та визначають зміст публічного адміністрування у сфері забезпечення продовольчої безпеки усіх країн – членів ЄС.

Крім того, у кожній країні ЄС існує власне національне законодавство, яке визначає особливості забезпечення продовольчої безпеки у межах відповідної країни. Окремо варто відзначити те, що національні закони не визначають іншу систему цілей та завдань забезпечення продовольчої безпеки ніж та, яка визначена на рівні права Європейського Союзу. Вони конкретизують зазначену вище мету та принципи публічного адміністрування у сфері забезпечення продовольчої безпеки з урахуванням особливостей правового регулювання у тій чи іншій країні ЄС. Так, наприклад, у ФРН існує розгалужене регулювання забезпечення продовольчої безпеки, яке включає: Кодекс харчових продуктів, споживчих товарів та кормів (LFGB, 2005); Закон про утилізацію побічних продуктів тваринного походження (TierNebG, 2004); Закон про вино (WeinG, 1994); Загальний адміністративний регламент щодо впровадження моніторингу харчових продуктів, косметики та споживчих товарів відповідно до § 52 Кодексу харчових продуктів і кормів (AVV Monitoring, 2020) тощо. У Австрії, наприклад, існує Закон про безпеку харчових продуктів і захист споживачів (LMSVG, 2020). В Іспанії діє Закон про безпечність харчових продуктів та харчування (Ley de seguridad alimentaria y nutrición, 2011). Роблячи проміжний висновок, ми можемо відзначити те, що у країнах-членах ЄС публічне адміністрування у сфері забезпечення продовольчої безпеки має відмінне від України спрямування. Очевидно, що це має враховувати Україна при визначенні мети, цілей та завдань публічного адміністрування у сфері продовольчої безпеки. Крім того, у країнах – членах ЄС є профільні закони або сукупність законів, які є юридичною основою публічного адміністрування у цій сфері. Зважаючи на це, пропонуємо розробити та ухвалити профільний закон про продовольчу безпеку України.

4. Концепція проекту закону про продовольчу безпеку в Україні

На завершення розгляду досліджуваної тематики хотілося б коротко зупинитися на концепції майбутнього закону про продовольчу безпеку України. Одразу ж маємо звернути увагу на те, що у 2011 році розроблений проект Закону про продовольчу безпеку України, який був винесений на розгляд Верховної Ради України (проект Закону «Про продовольчу безпеку України», 2011). Критичний аналіз цього проекту Закону дає змогу говорити як про його переваги, так і недоліки. Серед переваг очевидно варто звернути увагу на: комплексному визначенні категорії «продовольча безпека»; закладенні правового механізму формування продовольчої безпеки України; визначенні системи принципів забезпечення продовольчої безпеки України тощо.

Серед недоліків варто відзначити низьку узгодженість цього проекту Закону із тими принципами забезпечення продовольчої безпеки, які існують у законодавстві ЄС. Крім того, дуже мало уваги приділено взаємодії інституцій

громадянського суспільства та публічної адміністрації у процесі формування стратегії та тактики здійснення державної політики у сфері забезпечення продовольчої безпеки України.

Висловлюючи власну думку з цього приводу, маємо відзначити те, що закон про продовольчу безпеку України обов'язково має бути розробленим та прийнятим. На наше переконання, такий закон має: чітко визначити мету та завдання публічного адміністрування у цій сфері; компетенцію та повноваження суб'єктів публічної адміністрації, які залучені до адміністрування у цій сфері; систему європейсько-орієнтованих принципів, на яких має бути засноване публічне адміністрування щодо забезпечення продовольчої безпеки України; закласти юридичні основи співпраці України з країнами – членами ЄС та на міжнародному рівні щодо забезпечення європейської та міжнародної продовольчої безпеки. Окрема увага має бути присвячена гарантуванню доступності продуктів харчування та товарів першої необхідності кожному. У цій частині варто відзначити те, що йдеться не тільки про регулювання державою процесів ціноутворення, визначення прожиткового мінімуму та підтримки малозабезпечених верств населення. Йдеться про завдання держави щодо забезпечення належного функціонування продовольчої системи України, злагожене функціонування якої й повинно надати достатню кількість продуктів харчування, які має забезпечити всі базові потреби населення. Крім того, окрема увага має бути приділена взаємодії публічної адміністрації та інституції громадянського суспільства. На наше переконання, функцією останніх є донесення до влади тих потреб та проблем, які існують у частині забезпечення продовольчої безпеки в Україні. Саме діалог та консенсус мають стати основою взаємодії публічної адміністрації та інституцій громадянського суспільства у цій сфері публічного адміністрування. Очевидно те, що держава має звільнитися від ілюзії щодо того, що вона самостійно може визначати зміст та напрями публічного адміністрування у сфері забезпечення продовольчої безпеки України. Саме інституції громадянського суспільства можуть допомогти публічній адміністрації спрямувати функцію щодо забезпечення продовольчої безпеки держави на реалізацію публічних інтересів українців.

5. Висновки

У результаті проведеного дослідження можна зробити наступні висновки:

1. Наразі законодавство України не містить комплексного правового регулювання публічного адміністрування у сфері забезпечення продовольчої безпеки України. Саме тому існує нагальна потреба у реформуванні нормативного забезпечення цієї функції публічної адміністрації. На наш погляд, таке реформування має, у першу чергу, здійснюватися через створення профільного закону про продовольчу безпеку України.

2. Новий закон про продовольчу безпеку України та підзаконні нормативно-правові акти, які мають бути розроблені на його основі, обов'язково мають враховувати ті принципи та стандарти публічного адміністрування у сфері

забезпечення продовольчої безпеки, які існують на рівні Європейського Союзу. У цій частині йдеться про принцип захисту здоров'я споживачів; принцип захисту споживача від фальсифікації та шахрайства у сфері безпеки продуктів харчування; принцип обережності; принцип відстеження продуктів харчування; принцип відповідальності підприємців, які займаються господарською діяльністю на ринку продуктів харчування.

3. Новий закон про продовольчу безпеку України має чітко визначити систему сталих цілей та завдань публічної адміністрації у сфері забезпечення продовольчої безпеки України, розмежувати повноваження та компетенцію суб'єктів публічної адміністрації у межах цього функціонального напрямку їхньої діяльності, визначити механізм гарантування кожному фізичної та економічної доступності продуктів харчування та товарів першої необхідності, закласти юридичну основу для взаємодії публічної адміністрації та інституцій громадянського суспільства у цій сфері.

Список використаних джерел:

1. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР, станом на 1 січня 2020 р. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1996. № 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 26.06.2023).
2. Про державну підтримку сільського господарства України: Закон України від 24.06.2004 № 1877-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1877-15/ed20180815#n36> (дата звернення: 26.06.2023).
3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення умов для забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану: Закон України від 24 березня 2022 року № 2145-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-20#Text> (дата звернення: 26.06.2023).
4. Проект закону «Про продовольчу безпеку України». URL: https://ips.ligazakon.net/document/JF6GI01G?an=3&fbclid=IwAR0oSI3sayjOg8rMFFLa_1_oNjYkUbDshJTQ6s5bybbQd1ZOM-NUb64gcas (дата звернення: 26.06.2023).
5. Гребенюк М. Система забезпечення продовольчої безпеки в законодавстві Європейського Союзу. Право України. 2010. № 9. С. 227-233.
6. Гребенюк М. Вдосконалення законодавства у сфері здійснення державних закупівель продовольства як складова системи забезпечення продовольчої безпеки. Юридична Україна. 2010. № 9. С. 9-14.
7. Лушпаєв С.О. Щодо законодавства України про продовольчу безпеку. Форум права. 2012-2. С. 419- 425.
8. Мельник Р. С., Бевзенко В. М. Загальне адміністративне право : навч. посіб. / за заг. ред. Р. С. Мельника. Київ : Ваіте, 2014. 376 с.
9. Мельник Р.С., Мосьондз С.О. Адміністративне право України (у схемах та коментарях): навч. посіб./ за ред. Р.С. Мельника 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер; Буква Закону, 2018. 344 с.
10. Мельник Р. С. Загальне адміністративне право в питаннях і відповідях : навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 308 с.
11. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галунько, П. Діхтєвський, О. Кузьменко, С. Стеценко та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.

12. Про прожитковий мінімум: Закон України від 15.07.1999 року №966-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/966-14#Text>(дата звернення: 26.06.2023).
13. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям: Закон України від 01.06.2000 року № 1768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1768-14#Text> (дата звернення: 26.06.2023).
14. Про ціни і ціноутворення: Закон України від 21.06.2012 року № 5007-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text>(дата звернення: 26.06.2023).
15. Регламент (ЄС) № 178/2002 Європейського Парламенту та Ради від 28 січня 2002 року, що встановлює загальні принципи та вимоги харчового законодавства, засновує Європейський орган з безпеки харчових продуктів і встановлює процедури щодо безпеки харчових продуктів. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32002R0178>(дата звернення: 26.06.2023).
16. Lebensmittel-, Bedarfsgegenstände- und Futtermittelgesetzbuch (LFGB). URL: <https://www.gesetze-im-internet.de/lfgb/>(дата звернення: 26.06.2023).
17. Tierische Nebenprodukte-Beseitigungsgesetz (TierNebG) . URL: <https://www.gesetze-im-internet.de/tiernebg/TierNebG.pdf>(дата звернення: 26.06.2023).
18. Weingesetz (WeinG). URL: https://www.gesetze-im-internet.de/weing_1994/BJNR146710994.html(дата звернення: 26.06.2023).
19. Allgemeine Verwaltungsvorschrift zur Durchführung des Monitorings von Lebensmitteln, kosmetischen Mitteln und Bedarfsgegenständen nach § 52 des Lebensmittel- und Futtermittelgesetzbuches (AVV Monitoring). URL: http://www.verwaltungsvorschriften-im-internet.de/bsvvwbund_04022020_313221070014.htm (дата звернення: 26.06.2023).
20. Lebensmittelsicherheits- und Verbraucherschutzgesetz – LMSVG. URL: https://www.verbrauchergesundheit.gv.at/Lebensmittel/rechtsvorschriften/oesterreich/LMSVG_14_05_2020.pdf?8ksxs2(дата звернення: 26.06.2023).
21. Ley 17/2011, de 5 de julio, de seguridad alimentaria y nutrición. URL: <https://www.boe.es/eli/es/l/2011/07/05/17/con> (дата звернення: 26.06.2023).

References:

1. Constitution of Ukraine from June 28 1996, 254-к/96-BP (1996). Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR). No 30. Art. 141. Retrieved June 26, 2023 from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian].
2. On state support of agriculture of Ukraine: Law of Ukraine dated June 24, 2004 No. 1877-IV (2004). Retrieved June 26, 2023 from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1877-15/ed20180815#n36> [in Ukrainian].
3. On the introduction of amendments to some legislative acts of Ukraine regarding the creation of conditions for ensuring food security under martial law: Law of Ukraine dated March 24, 2022 No. 2145-IX (2022). Retrieved June 26, 2023 from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-20#Text>[in Ukrainian].
4. Draft law “On Food Security of Ukraine” (2011). Retrieved June 26, 2023 from https://ips.ligazakon.net/document/JF6GI01G?an=3&fbclid=IwAR0oSI3sayjOg8rMFfLa_1_oNjYkUbDshJTQ6s5bybbQd1ZOM-NUb64gcas [in Ukrainian].
5. Hrebenyuk M. (2010) Systema zabezpechennya prodovol'choyi bezpeky v zakonodavstvi Yevropeys'koho Soyuzu. [The system of ensuring food safety in the legislation of the European Union]. Pravo Ukrayiny. № 9. P. 227-233. [in Ukrainian].
6. Hrebenyuk M. (2010) Vdoskonalennya zakonodavstva u sferi zdiysnennya derzhavnykh zakupivel' prodovol'stva yak skladova systemy zabezpechennya

prodovol'choyi bezpeky. [Improvement of legislation in the field of state procurement of food as a component of the food security system]. Yurydychna Ukrayina. № 9. P. 9-14. [in Ukrainian].

7. Lushpayev S.O. (2012) Shchodo zakonodavstva Ukrayiny pro prodovol'chu bezpeku [Regarding the legislation of Ukraine on food safety]. Forum prava. 2012-2. P. 419-425 [in Ukrainian].

8. Mel'nyk, R. S., Bevzenko, V. M. (2014) Zahal'ne administratyvne pravo : navch. posib. [General administrative law: textbook] / za zah. red. R. S. Mel'nyka. Kyiv : Vaite, 376 [in Ukrainian].

9. Mel'nyk, R.S., Mos'ondz, S.O. (2018) Administratyvne pravo Ukrayiny (u skhemakh ta komentaryakh): navch. posib. [Administrative law of Ukraine (in schemes and comments): textbook. manual] / za red. R.S. Mel'nyka 2-he vyd., pererob. i dopov. Kyiv: Yurinkom Inter; Bukva Zakonu, 344 [in Ukrainian].

10. Mel'nyk, R. S. (2018) Zahal'ne administratyvne pravo v pytannyakh i vidpovidyakh : navch. posib. [General administrative law in questions and answers: textbook] Kyiv: Yurinkom Inter, 308 [in Ukrainian].

11. Administratyvne pravo Ukrayiny (2018). Povnyy kurs : pidruchnyk [Administrative law of Ukraine. Full course: textbook] V. Halun'ko, P. Dikhtyevs'kyi, O. Kuz'menko, S. Stetsenko ta in. Kherson : OLDI-PLYUS, 446 [in Ukrainian].

12. On the living wage: Law of Ukraine dated July 15, 1999 No. 966-XIV (1999). Retrieved June 26, 2023 from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/966-14#Text> [in Ukrainian].

13. On state social assistance to low-income families: Law of Ukraine dated June 1, 2000 No. 1768-III (2000). Retrieved June 26, 2023 from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1768-14#Text> [in Ukrainian].

14. On prices and pricing: Law of Ukraine dated June 21, 2012 No. 5007-VI (2012). Retrieved June 26, 2023 from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text> [in Ukrainian].

15. Regulation (EC) No. 178/2002 of the European Parliament and of the Council of 28 January 2002 establishing the general principles and requirements of food law, establishing the European Food Safety Authority and establishing procedures for food safety (2002). Retrieved June 26, 2023 from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32002R0178> [in English].

16. Lebensmittel-, Bedarfsgegenstände- und Futtermittelgesetzbuch (LFGB) (2005). Retrieved June 26, 2023 from <https://www.gesetze-im-internet.de/lfgb/> [in German].

17. Tierische Nebenprodukte-Beseitigungsgesetz (TierNebG) (2004). Retrieved June 26, 2023 from <https://www.gesetze-im-internet.de/tiernebg/TierNebG.pdf> [in German].

18. Weingesetz (WeinG). (1994). Retrieved June 26, 2023 from https://www.gesetze-im-internet.de/weing_1994/BJNR146710994.html [in German].

19. Allgemeine Verwaltungsvorschrift zur Durchführung des Monitorings von Lebensmitteln, kosmetischen Mitteln und Bedarfsgegenständen nach § 52 des Lebensmittel- und Futtermittelgesetzbuches (AVV Monitoring) (2020). Retrieved June 26, 2023 from http://www.verwaltungsvorschriften-im-internet.de/bsvwvbund_04022020_313221070014.htm [in German].

20. Lebensmittelsicherheits- und Verbraucherschutzgesetz – LMSVG (2020). Retrieved June 26, 2023 from https://www.verbrauchergesundheit.gv.at/Lebensmittel/rechtsvorschriften/oesterreich/LMSVG_14_05_2020.pdf?8ksxs2 [in German].

21. Ley 17/2011, de 5 de julio, de seguridad alimentaria y nutrición. Retrieved June 26, 2023 from <https://www.boe.es/eli/es/l/2011/07/05/17/con> [in Spanish].

THE LAW ON FOOD SECURITY OF UKRAINE AS A LEGAL BASIS OF PUBLIC ADMINISTRATION IN THE FIELD OF ENSURING FOOD SECURITY

Oleksiy Kuzmichov,

Attorney at Law, Management Partner Law Firm "KB Partners",
Postgraduate Student of the Private Higher Education Institution
"University of Modern Knowledge"

orcid.org/0000-0002-4802-7435

kuzmichov@me.com

Purpose. The purpose of the article is to justify the need to adopt a specialized law "On Food Security of Ukraine" and define its concept.

Methodology. The research methodology consists of: comparative, system-structural, formal-logical methods. Their use made it possible to: analyze and determine the current state of regulatory regulation of public administration in the field of ensuring food safety in Ukraine, to investigate the regulation of the specified relations in individual EU member countries (Germany, Austria, Spain), to form a holistic view of the concept of the future law on food safety of Ukraine.

Results. The first section of the article defines the current state of regulatory regulation of public relations regarding public administration in the field of food security of Ukraine. It has been established that such normative regulation is not effective, because there is no basic law of Ukraine, which could be the basis for the implementation of the corresponding function of public administration.

The second part of the article is devoted to the research of regulatory regulation of public relations in relation to public administration in the field of ensuring food security in certain member states of the European Union, and in particular in: Germany, Austria and Spain. It has been clarified that the central goal of ensuring food safety in these countries and in the European Union as a whole is to ensure the safety of food products for consumers. In addition, it was found that at the level of national legislation in various EU countries there is a basic law or a set of laws that regulate public administration in this area.

The third section of the article is devoted to the formation of the concept of the future law on food security of Ukraine. It was emphasized that this law should clearly define the competence and powers of public administration subjects in this area, establish a mechanism for guaranteeing the physical and economic availability of food products for everyone, and lay a legal basis for the interaction of public administration and civil society institutions in the field of ensuring food security of Ukraine.

Conclusions. In the conclusions to the article, it is stated that the new law on food security of Ukraine must clearly define the system of permanent goals and objectives of the public administration in the field of ensuring food security of Ukraine, delimit the powers and competence of the subjects of the public administration within this functional direction of their activity, define the mechanism guaranteeing everyone physical and economic availability of food and essential goods, laying the legal basis for the interaction of public administration and civil society institutions in this area.

Key words: food security, public administration, public administration, law, civil society.